

בס"ד. משיחות ש"פ ויקרא, פ' החודש, ר"ח ניסן ה'תנשא.

19 שר"ח ניסן חל בשבת⁶ (ועד"ז בשנים שחל ר"ח
20 טבת⁷ או ר"ח אדר בשבת⁸).
21 ועילוי נוסף בשנה זו (גם לגבי כמה שנים
22 שבהם חל ר"ח ניסן בשבת) מצד הקריאה ד"סדר
23 היום" בפרשת ויקרא⁹ – שנוסף על השייכות
24 דפרשת החודש¹⁰ להקריאה דר"ח (בכל ר"ח ניסן
25 שחל בשבת), כיון שמצות קידוש חדשים נאמרה
26 בפסוק "החודש הזה לכם"¹¹, שייכת פרשת החודש
27 (שבה מדובר אודות ר"ח ניסן) גם לפרשת ויקרא –

1 א. ביום הש"ק זה ישנו חידוש מיוחד –
2 שמוציאין שלשה ספרי תורה¹ "ראש חודש ניסן שחל
3 להיות בשבת מוציאין שלשה ספרים, קורין סדר
4 היום (פרשת השבוע) בראשון, וענין ראש חודש
5 בשני, והחודש הזה בשלישי"².
6 ובהקדמה – שהוצאת שלשה ספרים לקרוא
7 בהם הו"ע של חידוש, שהרי, בדרך כלל מוציאין
8 וקורין בס"ת אחד, ו"אם יצטרכו לקרות שני ענינים
9 מוציאין שני ספרי תורה"³, כמו בשבת ר"ח, ובכל
10 יום טוב, ורק לעתים נדירות (כשצריכים לקרות
11 שלשה ענינים) מוציאין שלשה ספרים:

12 הפעם היחידה בכל שנה ("אחת בשנה")
13 שמוציאין שלשה ספרים היא בשמחת תורה⁴:
14 "מוציאין שלשה ספרים, וקורין באחד וזאת הברכה
15 עד סוף התורה, ובשני' בראשית עד אשר ברא
16 אלקים לעשות, ובשלישית קורא המפטיר"⁵.

17 ובכמה שנים שקביעותם באופן מיוחד מוציאין
18 שלשה ספרים פעם נוספת – כבקביעות שנה זו

6 ויש לומר, שיש מעלה בהקריאה בג' ס"ת בשבת ר"ח ניסן
לגבי שבת ר"ח טבת ואדר – כי, הטעם שבמימרא דר"י נפחא
נתפרש ר"ח טבת ואדר (ולא ניסן), הוא, משום ש"צריכא, דאי
איתמר בהא וכו'" (מגילה שם. וראה תוד"ה חדא), משא"כ ר"ח
ניסן שאין צורך לפרשו, כי "כש"כ הוא מהנך, דתמן (בר"ח טבת
ואדר) המפטיר קורא ההפטרה מענינו של המפטיר (תנוכה
ושקלים) אף שאינו שייך לשבת ר"ח .. אבל כאן (בר"ח ניסן) ..
גם בהפטרה של פרשת החודש כתיב ובשבתות ובחודשים יבוא
כו' להשתחוות לפני ה'", כבהפטרה דשבת ר"ח שאין שם רק
פסוק "והי' מידי חודש בחדשו ושבת בשבתו כו' להשתחוות
לפני" (אור שמח לרמב"ם).

ועד"ז י"ל גם בנוגע להקריאה בג' ס"ת בשמחת – שכיין שאינה
מעיקר הדין (כנ"ל בהערה שלפני), אלא כתוצאה מהמנהג
לשמוח בגמרה של תורה (שלא יוכל להתפרש באופן בלתי-
רצוי ח"ו), י"ל, שהטעם שלא נתפרש בספרו של הרמב"ם הוא
מצד גודל העילוי שאינו יכול להתפרש בתושבע"פ, ע"ד המבואר
בנוגע למנהג ד"הקפות" בהשמחה לגמרה של תורה בשמחת**
(ראה לקו"ת דרושי סוכות פ, ג. ובכ"מ).

7 ובשנת העיבור – כשר"ח טבת חל בשבת חל גם ר"ח ניסן
בשבת (כבהקביעות דשנה הבעל"ט).

8 "ראש חודש אדר שחל להיות בשבת מוציאין שלשה
ספרים, הראשון קורא בו סדר היום, והשני קורא בו ענין ראש
חודש, והשלישי קורא בו כי תשא". וכן "ראש חודש טבת שחל
להיות בשבת מוציאין שלשה ספרים, הראשון קורא בו סדר היום,
והשני קורא בו ענין ראש חודש, והשלישי קורא בו ענין חנוכה"
(רמב"ם שם הכ"ג"ד).

9 משא"כ בשנת העיבור, שבר"ח ניסן שחל בשבת קורין
פרשת תווי"ע.

10 בספר השלישי – סיום ותותם הקריאה דכל השלשה
ספרים ("הכל הולך אחר החיתום"), ומפטירין בהפטרת פרשת
החודש דוקא.

11 בא יב, ב. וראה רמב"ם ריש הל' קידוה"ח.

1) ולהעיר, שחידוש זה נראה בגלוי לכאור"א מבני שבאים
לבית-הכנסת, כולל גם קטני קטנים, שעוד לפני שמגיעים לכלל
הבנה, וזא"ס מוציאין שלשה ספרים, ולא עוד אלא שמנסקים
כל שלשת הספרים, וב' פעמים, הן בעת הוצאתן מארון הקודש
(והולכתן להבימה שבבית הכנסת לקרוא בהם), והן בעת הכנסתן
לארון הקודש, כמנהג ישראל.

2) רמב"ם הל' תפלה פ"ג הכ"ג. – וראה בכס"מ, שדין זה
נלמד מהמימרא דר' יצחק נפחא (מגילה כט, ב) בנוגע לר"ח טבת
ור"ח אדר. ולהעיר, שגם בטוש"ע נתפרש ע"ד הוצאת ג' ס"ת
רק בר"ח טבת שחל בשבת (או"ח סו"ס תרפד), ובר"ח אדר שחל
בשבת (שם ר"ס תרפה), ולא נתפרש בנוגע לר"ח ניסן שחל
בשבת*, כמגילה שם. וראה לקמן הערה 6.

3) שם פ"ב הכ"ג.

4) נוסף על הוצאת כל ספרי התורה שבארון הקודש בעת
ההקפות דשמע"צ ודשמח"ת.

5) (טו"ש"ע או"ח (סו"ס תרסח ו)ר"ס תרסט. – ולהעיר,
שברמב"ם לא הובא ע"ד הוצאת ג' ס"ת בשמח"ת, אלא רק ב'
ס"ת, פרשת וזאת הברכה, וקרבות היום (שם פ"ג הי"ב"יד),
וטעם הדבר – כי הקריאה דהתחלת פרשת בראשית אינה מעיקר
הדין, אלא ש"רגילין להתחיל מיד בראשית, כדי שלא יהא פתחון
פה לשטן לקטרג לומר כבר סיימו אותה ואינם רוצים לקרותה
עוד" (טור שם). וראה הערה הבאה.

** משא"כ בשר"ע – שהובא בו גם המנהג דהקפות (רמ"א או"ח
ס"ט).

* ובאר שמח לרמב"ם שם: "ובשר"ע נשמט".